

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 299/2013-42

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. júla 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta prerokoval prijatú sťažnosť JUDr. V. J., zastúpeného advokátom Mgr. B. G., pre namietané porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom Najvyšším súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. 2 Obdo 33/2012 a takto

r o z h o d o l :

1. Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Obdo 33/2012 **p o r u š i l** právo JUDr. V. J. na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obdo 33/2012 z 22. novembra 2012 v spojení s opravným uznesením sp. zn. 2 Obdo 33/2012 z 23. januára 2014 **z r u š u j e a v e c v r a c i a** na ďalšie konanie.

3. JUDr. V. J. **p r i z n á v a** úhradu trov právneho zastúpenia v sume 275,94 € (slovom dvestosedemdesiatpäť eur a deväťdesiatštyri centov), ktorú je Najvyšší súd Slovenskej republiky **p o v i n n ý** vyplatiť na účet advokáta Mgr. B. G. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) č. k. II. ÚS 299/2013-18 z 29. mája 2013 bola prijatá na ďalšie konanie sťažnosť JUDr. V. J. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaní vedenom Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) pod sp. zn. 2 Obo 33/2012 (správne má byť sp. zn. 2 Obdo 33/2012, ako to vyplynie z ďalšieho, pozn.).

Podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prerokoval ústavný súd túto vec na neverejnom zasadnutí, keďže sťažovateľ v podaní zo 7. marca 2014 a najvyšší súd vo vyjadrení z 12. februára 2014 vyslovili súhlas, aby sa upustilo od ústneho pojednávania. Ústavný súd vychádzal pritom z listinných dôkazov a vyjadrení nachádzajúcich sa v jeho spise.

Zo sťažnosti vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 25 Cb 107/1995-195 z 15. októbra 2010 bola zamietnutá žaloba sťažovateľa o zaplatenie sumy 4 876,85 € s prísl. Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 Cob 18/2011-220 z 24. novembra 2011 bol rozsudok okresného súdu potvrdený. Uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obdo 33/2012 z 22. novembra 2012 bolo dovolanie sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu odmietnuté.

Sťažovateľ podal dovolanie proti rozsudku krajského súdu, ktorého prípustnosť opieral o ustanovenie § 237 písm. f) a g) a § 238 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, a dovolanie odôvodnil podľa § 241 ods. 2 písm. a), b) a c) Občianskeho súdneho poriadku.

Pri podaní dovolania bol sťažovateľ presvedčený, že došlo k porušeniu jeho práva na zákonného sudcu postupom okresného súdu pri zmene v osobe konajúceho sudcu. Pôvodne konajúca JUDr. Szullová bola nahradená JUDr. Kolárovou, pričom sťažovateľovi nebola zmena v osobe zákonného sudcu oznámená a rovnako ani dôvody takejto zmeny.

Pojednávanie konané na okresnom súde 15. októbra 2010 sa uskutočnilo možno po 10 rokoch, keď sťažovateľ už v podstate zabudol meno pôvodne konajúcej sudkyne a nepamätal si ani na to, ako vyzerala. Skutočnosť, že došlo k zmene konajúcej sudkyne, si uvedomil až pri ukončení pojednávania. Pritom novokonajúca sudkyňa skutočnosť zmeny konajúceho sudcu ani nespomenula a neuviedla ani dôvody tejto zmeny. Tým došlo k vylúčeniu práva účastníka konania vyjadriť sa k tejto zmene, vyjadriť sa k osobe novokonajúcej sudkyne či možnosti namietať napríklad možnú predpojatosť sudkyne predtým, ako rozhodla vo veci samej. Sťažovateľ si myslí, že ako účastník konania má a mal právo na oznámenie skutočností o zmene osoby zákonného sudcu a na poskytnutie práva k tejto skutočnosti sa vyjadriť, resp. práva na poučenie o možnosti podať námietku zaujatosti.

V podanom dovolaní sťažovateľ poukázal na porušenie svojho práva ako účastníka konania, keď mu postupom okresného súdu a krajského súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Ide o tieto námietky:

a) Okresný súd na pojednávaní 15. októbra 2010 mu ako účastníkovi konania neumožnil (nevyzval ho) využiť právo na záverečné zhrnutie jeho návrhov a vyjadrenie sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci v zmysle § 118 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku. Jednoznačne to vyplýva zo zápisnice o pojednávaní.

b) Okresný súd pristúpil k znaleckému dokazovaniu na preukázanie skutočnosti, ktorá nebola medzi účastníkmi sporná. Totiž účastníci konania ešte 21. októbra 1996 dospeli k dohode o výške zisku a túto aj písomne podchytili výslovne s tým, že nepovažujú za nutné prizvať do konania súdneho znalca. Táto dohoda bola predložená okresnému súdu do spisu.

c) Okresný súd pristúpil k znaleckému dokazovaniu spôsobom, pri ktorom sťažovateľ ako účastník konania nemal možnosť využiť svoje procesné práva súvisiace s ustanovením znalca a vyjadriť sa k predmetu znaleckého dokazovania. Okresný súd pochybil totiž nielen v tom, že zbytočne nariadil znalecké dokazovanie, ale aj vo svojom postupe pri ustanovení znalca, a to spôsobom, ktorým sťažovateľovi odňal možnosť konať pred súdom. Ustanovil ako znalca právnickú osobu bez splnenia požiadaviek vyplývajúcich z ustanovenia § 127 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (má ísť o posúdenie skutočností, na ktoré treba odborné znalosti, znalcom môže byť fyzická osoba zapísaná do zoznamu znalcov, pričom v prípade ustanovenia právnickej osoby treba uviesť meno konkrétnej

fyzickej osoby, bez čoho účastník konania nemá možnosť vyjadriť sa k osobe znalca, resp. namietať jeho prípadnú predpojatosť, k ustanoveniu znalca má dôjsť po predchádzajúcom výsluchu účastníkov).

d) Okresný súd do základu svojho rozhodnutia vo veci samej vzal dôkaz – znalecký posudok, ktorý procesne konformným a relevantným spôsobom nebol vykonaný. Hoci znalecký posudok vypracovaný v tomto konaní pravdepodobne spĺňa požiadavky dôkazu, nebol na pojednávaní vykonaný ako dôkaz, a preto ani nemohol byť použitý a využitý ako dôkaz. Jediné pojednávanie okresného súdu nasledujúce po vypracovaní znaleckého posudku sa uskutočnilo 15. októbra 2010, keď bolo rozhodnuté aj o veci samej. Dôkaz znaleckým posudkom však vykonaný nebol. Došlo totiž iba k oboznámeniu sa s obsahom spisu a ku konštatovaniu, že jeho obsahom je aj znalecký posudok. Okresný súd sa náležite nevysporiadal ani so zákonnou požiadavkou na výsluch znalca, nijako totiž neodôvodnil, prečo k výsluchu nedošlo. V tejto časti preto rozsudok trpí vadou odôvodnenia.

e) Okresný súd, ale ani krajský súd svoje rozsudky riadne neodôvodnili. Z rozsudku okresného súdu nie je zrejmé, ako bolo vyhodnotené vykonané dokazovanie, a to predovšetkým vzájomná korešpondencia medzi účastníkmi, ale najmä „*Zápisnica z rokovania zo dňa 21. 10. 1996*“, ktorou došlo k dohode o určení výšky sumy ušlého zisku ešte pred nariadením znaleckého dokazovania. Z odôvodnenia rozsudku okresného súdu nie je vôbec zrejmé napríklad to, akými úvahami sa riadil pri potrebe nariadenia znaleckého dokazovania na určenie výšky ušlého zisku, prečo odmietol účastníkmi dohodnutú metodiku na výpočet finančného vysporiadania a prečo odmietol sťažovateľov návrh na aplikovanie tzv. všeobecného princípu, podľa ktorého ak sú v zmluve použité formulácie a pojmy, ktoré možno vykladať rozdielne, je spravodlivé vykladať ich v neprospech toho, kto ich do zmluvy vložil. Naopak, absentuje odôvodnenie, prečo sa pri rozhodovaní aplikoval skôr opak tohto princípu. Keďže krajský súd tieto vady odôvodnenia rozsudku okresného súdu neodstránil, odňal sťažovateľovi možnosť konať pred súdom.

f) Krajský súd sa nevysporiadal so všetkými právne relevantnými odvolacími námietkami sťažovateľa. V odôvodnení rozsudku zhrnul sťažovateľove námietky do štyroch riadkov takto: „*V odvolaní uviedol, že zastáva názor, že prvostupňový súd sa riadne nevysporiadal s gramatickým znením ustanovenia článku XIII. ods. 2 Všeobecných podmienok finančného leasingu, ktoré zakotvuje riešenie ušlého zisku a nevysporiadal ani*

s otázkou určenia výšky ušlého zisku.“ Ďalšie skutočnosti uvádzané v odvolaní i ďalšie odvolacie dôvody nielenže neuviedol, ale sa s nimi v rámci odvolacieho konania ani nezaoberal a nezaujal k nim žiadne stanovisko. Pritom išlo o odvolacie námietky, ktoré okresný súd neriešil a ani k nim nezaujal právne či skutkové závery, i keď ich riešiť mal. Takýto postup treba hodnotiť ako odňatie možnosti konať pred súdom.

Všetky tvrdenia a dôvody, z ktorých sťažovateľ odvodzoval záver, že mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, zhrnul najvyšší súd do jedného odseku odôvodnenia svojho rozsudku, podľa ktorého „Dovolateľ vidí odňatie možnosti konať pred súdom, podľa § 237 písm. f) O. s. p. v tom, že pokiaľ rozhodnutie súdu prvého stupňa neobsahovalo vyhodnotenie všetkých dôkazov predložených v konaní, tak mal odvolací súd takéto rozhodnutie doplniť. Odôvodnenie písomného vyhodnotenia rozhodnutia odvolacieho súdu preto považuje za nepreskúmateľné, resp. za nedostatočné.“. Jednoduchá konfrontácia tohto zhrnutia s obsahom podaného dovolania nesporne preukazuje niečo iné.

Okresný súd zaviazal sťažovateľa ako žalobcu zaplatiť žalovanému sumu 3 713,38 € z titulu bezdôvodného obohatenia plnením bez právneho dôvodu. Pritom z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že žalovaný uplatnil nárok ako obranu v zmysle § 98 Občianskeho súdneho poriadku, keďže výška jeho nároku nepresiahla sumu požadovanú sťažovateľom. Nárok sťažovateľa nebol preukázaný, preto bol zamietnutý a sťažovateľ bol zaviazaný zaplatiť žalovanému ním požadovanú istinu s príslušenstvom. V skutočnosti prejav žalovaného podľa § 98 Občianskeho súdneho poriadku bol započítacím prejavom, ktorý uplatnil svoju pohľadávku na započítanie voči pohľadávke sťažovateľa. Ak takýto prejav bol podľa jeho kvalifikácie okresným súdom žalovaným urobený, potom to súčasne musí znamenať, že žalovaný uznal sťažovateľovu pohľadávku, ktorá bola predmetom podanej žaloby. Nezodpovedaná zostala preto otázka, prečo bola sťažovateľovi uložená povinnosť zaplatiť ešte niečo žalovanému, ak tento započítal proti pohľadávke sťažovateľa menej, ako bola suma uplatnená sťažovateľom. Odôvodnenie rozsudku okresného súdu v tejto časti treba hodnotiť ako zmätočné a nepreskúmateľné.

Možno iba predpokladať, že okresný súd priznal žalovanému nárok z titulu bezdôvodného obohatenia, pretože práve týmto titulom si žalovaný nárok uplatnil. Naproti tomu však podľa rozsudku krajského súdu nárok žalovaného je ušlým ziskom, teda náhradou škody. Ide teda o odlišné právne posúdenie nároku žalovaného okresným súdom

a krajským súdom. Na toto odlišné právne posúdenie veci nebol sťažovateľ ako účastník konania krajským súdom upozornený a nemal možnosť sa k tomuto odlišnému právnomu posúdeniu veci vyjadriť, čím mu bola postupom krajského súdu odňatá možnosť konať pred súdom.

Krajský súd ustálil výšku ušlého zisku žalovaného na 3 713,38 €, pričom táto suma je odlišná nielen od sumy uvedenej v znaleckom posudku, ale aj od dohody účastníkov z 21. októbra 1996. Z tohto pohľadu je odôvodnenie rozsudku krajského súdu nepreskúmateľné.

K svojmu záveru o nedôvodnosti odvolania dospel krajský súd aj na základe vyjadrenia žalovaného k odvolaniu sťažovateľa. Bolo povinnosťou krajského súdu takéto vyjadrenie sťažovateľovi doručiť, lebo inak by došlo k odňatiu možnosti sťažovateľa konať pred súdom.

Rovnako treba považovať za odňatie práva konať pred súdom nezrozumiteľné a zmätočné odôvodnenie rozsudku krajského súdu, podľa ktorého je irelevantná námietka sťažovateľa o neurčitosti a nezrozumiteľnosti právneho úkonu v dôsledku zrejmej chyby v písaní. Podľa krajského súdu dvojstrannú zmluvu vyhotovenú v písomnej forme, ktorá bola riadne podpísaná oboma zmluvnými stranami, nemožno ako právny úkon spochybňovať a určiť za neplatný. Tento právny názor však nemá oporu v hmotnom práve.

Podpisy účastníkov zmluvy sú nesporne podstatnou náležitosťou na určenie platnosti právneho úkonu, ale nie jedinou.

Obdobne treba kvalifikovať aj skutočnosť, že krajský súd vôbec nereagoval na matematické výpočty sťažovateľa, ktorými preukazoval, že žalovanému bola priznaná vyššia suma, než by mu patrila v prípade, keby zmluva riadne dobehla.

Pokiaľ najvyšší súd dospel k záveru, že sťažovateľ namietal neplatnosť právnych úkonov iba v odvolaní, keďže dovtedy platnosť týchto právnych úkonov nebola sporná, treba uviesť, že sťažovateľ skôr neplatnosť právnych úkonov namietat' nemohol. Na predposlednom pojednávaní okresného súdu v roku 1996 bola účastníkom daná možnosť ustáliť výšku ušlého zisku dohodou, čo sa aj stalo. Potom bez pojednávania nasledovalo ustanovenie znalca, vypracovanie znaleckého posudku a nariadenie posledného pojednávania konaného 15. októbra 2010, pričom na tomto pojednávaní bola sťažovateľovi odopretá možnosť vyjadriť sa ku skutkovým a právnym otázkam.

Sťažovateľ navrhuje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označeného článku dohovoru v konaniach vedených okresným súdom pod sp. zn. 25 Cb 107/1995, krajským súdom pod sp. zn. 1 Cob 18/2011 a najvyšším súdom pod sp. zn. 2 Obdo 33/2012.

Z vyjadrenia predsedu obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu v zastúpení predsedu najvyššieho súdu č. k. KP 3/2013-37 (Nobs 67/2013) z 12. februára 2014 doručeného ústavnému súdu 20. februára 2014 vyplýva, že k porušeniu označených práv sťažovateľa nedošlo. Najvyšší súd predovšetkým dáva do pozornosti, že dovolacie uznesenie najvyššieho súdu z 22. novembra 2012 bolo označené nesprávnou spisovou značkou 2 Obo 33/2012 (ku chybe došlo pri opise tohto uznesenia), pretože správne ide o spisovú značku 2 Obdo 33/2012. Z tohto dôvodu bolo rozhodnuté aj o oprave tejto chyby.

V súvislosti s námietkou sťažovateľa, podľa ktorej došlo k porušeniu jeho práva tým, že mu neboli oznámené skutočnosti o zmene v osobe zákonného sudcu, v dôsledku čoho sa nemohol k tejto skutočnosti vyjadriť, prípadne podať námietku zaujatosti novokonajúceho sudcu, treba uviesť, že žiadne ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku, ale ani iného právneho predpisu nestanovuje súdu povinnosť oznamovať zmenu zákonného sudcu. Účastník sa môže o osobe zákonného sudcu dozvedieť z rozvrhu práce uverejneného na stránkach jednotlivých súdov, ministerstva spravodlivosti, prípadne dopytom na konkrétnom súde, resp. v danom prípade najneskôr z písomného predvolania sťažovateľa na pojednávanie, kde je uvedené meno konajúceho sudcu. Znamená to tiež, že účastník konania od doručenia predvolania do samotného pojednávania má dostatočný priestor na uplatnenie prípadnej námietky zaujatosti konajúceho sudcu.

Pokiaľ sťažovateľ namietal, že dovolací súd sa nevyjadril k tomu, že sťažovateľovi nebolo umožnené záverečné zhrnutie návrhov a vyjadrenie sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci v konaní vedenom okresným súdom, nie je možné sa k tejto otázke vyjadriť, lebo najvyšší súd bez poskytnutia komplexného spisového materiálu nevie, či obsahom dovolania sťažovateľa bola aj táto námietka. Z obsahu dovolacieho rozhodnutia takáto námietka sťažovateľa nevyplýva.

K namietanému chybnému postupu pri ustanovení znalca treba uviesť, že tento nebol v rozpore s ustanoveniami § 120 ods. 1, § 122 ods. 1, § 127 ods. 1 a § 129 ods. 1

Občianskeho súdneho poriadku. Nie je teda v rozpore so zákonom, ak okresný súd rozhodne o ustanovení znalca, aj keď je toto rozhodnutie v rozpore s predstavou účastníka o potrebe takéhoto postupu. Takýto postup je totiž na úvahe súdu. To isté platí aj v súvislosti s uložením povinnosti znalcovi vypracovať znalecký posudok v písomnej forme. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že dôkaz znaleckým posudkom bol vykonaný v súlade s ustanovením § 129 Občianskeho súdneho poriadku, a to oboznámením sa s jeho obsahom.

V súvislosti s námietkami sťažovateľa týkajúcimi sa riadneho odôvodnenia rozsudkov okresného súdu a krajského súdu najvyšší súd poukazuje na obsah dovolacieho rozhodnutia.

Z repliky sťažovateľa zo 7. marca 2014 doručenej ústavnému súdu 12. marca 2014 (je podpísaná priamo sťažovateľom, nie teda jeho právnym zástupcom) vyplýva, že vyjadrenie najvyššieho súdu hodnotí ako účelové bez opory v skutkovom stave a vo vykonanom dokazovaní. Znalecké dokazovanie (ak ho možno vôbec za také považovať) bolo vykonané postupom, ktorý je v rozpore s platnou právnou úpravou. Postup okresného súdu predchádzajúci ustanoveniu znalca bol v rozpore s ustanovením § 127 Občianskeho súdneho poriadku, a nie s predstavou sťažovateľa. Dikcia ustanovenia § 127 ods. 1 prvej vety Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorej súd ustanoví znalca až po vypočutí účastníkov, nebola dodržaná, čo treba považovať za nesporné. Rovnako je nesporné, že znalecký posudok nebol nikdy predmetom dokazovania spôsobom vyplývajúcim z ustanovenia § 129 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Napokon je nesporné aj to, že okresný súd nikdy riadne neuviedol dôvody, pre ktoré upustil od výsluchu znalca. Z obsahu zápisnice o pojednávaní z 15. októbra 2010 (na ktorom došlo k vyhláseniu rozsudku okresného súdu) je rovnako nesporné, že okresný súd neumožnil sťažovateľovi využiť právo na záverečné zhrnutie návrhov a na vyjadrenie sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci. Túto skutočnosť treba považovať za dovolací dôvod, pričom je povinnosťou dovolacieho súdu skúmať aj z úradnej povinnosti, či vo veci nie je daný niektorý z dôvodov dovolania podľa § 237 Občianskeho súdneho poriadku.

Z osobitného podania právneho zástupcu sťažovateľa z 19. marca 2014 doručeného ústavnému súdu 20. marca 2014 označeného ako doplnenie vyjadrenia vyplýva, že požaduje náhradu trov právneho zastúpenia sťažovateľa za dva úkony právnych služieb po 141,09 €

[§ 10 ods. 1 v spojení s § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „advokátska tarifa“) pri hodnote sporu 3 696,11 €], ako aj za 2 režijné paušály po 7,63 €, teda celkom 297,44 €.

Ústavný súd doručil sťažnosť, uznesenie č. k. II. ÚS 299/2013-18 z 29. mája 2013, vyjadrenie najvyššieho súdu a repliku sťažovateľa aj žalovanému s tým, aby sa aj on mohol vo veci samej vyjadriť, keďže by mohol byť dotknutý vo svojich právach rozhodnutím ústavného súdu. Žalovaný možnosť vyjadriť sa nevyužil.

II.

Z dovolania sťažovateľa z 10. augusta 2012 vyplýva, že z obsahového hľadiska sa v ňom namietajú rovnaké skutočnosti, resp. okolnosti, ako v sťažnosti podanej ústavnému súdu. Výnimku tvoria štyri námietky, a to jednak skutočnosť, že sťažovateľovi bola uložená povinnosť zaplatiť ešte niečo žalovanému, hoci tento započítal proti pohľadávke sťažovateľa menej, ako bola suma uplatnená sťažovateľom (1), ďalej zmena právneho posúdenia veci z vydania bezdôvodného obohatenia na náhradu škody v odvolacom konaní, na čo sťažovateľ nemal možnosť reagovať (2), potom skutočnosť, že ustálená výška ušlého zisku žalovaného je odlišná tak od sumy vyplývajúcej zo znaleckého posudku, ako aj od sumy vyplývajúcej z dohody z 21. októbra 1996, (3) a napokon to, že žalovanému bola priznaná suma vyššia, než akú by dostal, keby lízingová zmluva riadne dobehla (4). Tieto štyri námietky v dovolaní uvedené nie sú. Ďalej je podstatné, že niektoré námietky, ktoré sú v sťažnosti podanej ústavnému súdu považované za postup, ktorým bola sťažovateľovi odňatá možnosť konať vo veci, sú v dovolaní vyhodnotené ako vady, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obdo 33/2012 z 22. novembra 2012 vyplýva, že ním bolo odmietnuté dovolanie sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu č. k. 1 Cob 18/2011-220 z 24. novembra 2011.

Podľa názoru najvyššieho súdu vo vzťahu k tvrdeniu, že okresný súd bol nesprávne obsadený, keďže vo veci nekonal zákonný sudca (čím zároveň mala byť sťažovateľovi aj odňatá možnosť konať pred súdom), bolo treba dospieť k záveru, že sudkyňa Mgr. Kollárová bola v zmysle príslušného rozvrhu práce zákonnou sudkyňou, a preto prípustnosť dovolania z týchto dôvodov nie je daná.

Sťažovateľ videl odňatie možnosti konať pred súdom v tom, že pokiaľ rozhodnutie okresného súdu neobsahovalo vyhodnotenie všetkých dôkazov predložených v konaní, tak mal krajský súd takéto rozhodnutie doplniť. Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozhodnutia krajského súdu preto považuje za nepreskúmateľné, resp. nedostatočné. Ustanovením § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Táto možnosť je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa, a to tak po skutkovej, ako aj po právnej stránke. Ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvého stupňa, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvého stupňa, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že ďalšie závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvého stupňa. Odvolací súd musí, prirodzene, odpovedať na podstatné a právne významné dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody.

Rozhodnutia súdov nižších stupňov v danej veci zodpovedajú už uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. Krajský súd uviedol, že lízingová zmluva a jej všeobecné podmienky boli riadne podpísané oboma zmluvnými stranami, a teda tento právny úkon nemožno spochybňovať a určiť za neplatný. Všeobecné podmienky upravujú právo na úhradu ušlého zisku pri odcudzení predmetu tak, že prenajímateľ je oprávnený požadovať ju tak a za tých istých podmienok, ako keby lízingová zmluva riadne prebehla a bola riadne ukončená. Preto námietka sťažovateľa, že krajský súd a okresný súd neuviedli, ako vyhodnotili všeobecné podmienky lízingovej zmluvy, je neopodstatnená.

Za porušenie čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v žiadnom prípade nemožno považovať to, že krajský súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv sťažovateľa. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia.

Sťažovateľ v dovolaní napokon namieta aj to, že v prípade, ak k svojmu záveru dospel krajský súd aj na základe vyjadrenia žalovaného k odvolaniu sťažovateľa, mal také vyjadrenie sťažovateľovi doručiť. Z obsahu spisu treba považovať za preukázané, že vyjadrenie žalovaného k odvolaniu sťažovateľa nebolo sťažovateľovi doručené. V tomto vyjadrení žalovaný odcitoval čl. XIII. ods. 1 a 2 Všeobecných podmienok lízingovej zmluvy. Ďalej uviedol, že lízingovú zmluvu vrátane jej všeobecných podmienok považuje za platný právny úkon. Napokon poukázal na závery znaleckého dokazovania, ktoré bolo vykonané nestranným súdom určeným znalcom. Z pohľadu najvyššieho súdu treba konštatovať, že krajský súd vychádzal z obsahu spisu a dokazovania pred okresným súdom. Krajský súd síce poukázal v odôvodnení svojho rozsudku na vyjadrenie žalovaného k podanému odvolaniu sťažovateľa, avšak nie je možné prisvedčiť tvrdeniu sťažovateľa, že toto vyjadrenie žalovaného bral krajský súd za základ svojho rozhodovania, podľa ktorého odvolanie sťažovateľa je nedôvodné. K tomu treba dodať, že na obsah čl. XIII. ods. 1 a 2 Všeobecných podmienok lízingovej zmluvy žalovaný poukazuje počas celého konania. Neplatnosť právnych úkonov namietol sťažovateľ iba v podanom odvolaní, dovtedy to sporné nebolo. Sťažovateľ v podanom odvolaní nenamietol ako odvolací dôvod skutočnosti uvedené v § 205a Občianskeho súdneho poriadku, hoci bol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku. Z toho je zrejmé, že v odvolacom konaní nebola porušená zásada kontradiktórnosti konania tým, že sťažovateľovi nebolo umožnené zaujať stanovisko k písomnému vyjadreniu žalovaného k odvolaniu sťažovateľa.

Z opravného uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obdo 33/2012 z 23. januára 2014, ktoré si ústavný súd zadovážil, vyplýva, že ním bolo opravené uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obdo 33/2012 z 22. novembra 2012 v časti označenia spisovej značky na prvej strane vyhotoveného rozhodnutia tak, že správne označenie spisovej značky je 2 Obdo 33/2012.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

Z pohľadu ústavného súdu treba konštatovať, že sťažovateľ v podanom dovolaní tvrdil, že postupom okresného súdu a krajského súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Podľa sťažovateľa malo k tomu dôjsť viacerými postupmi.

Nedoručenie vyjadrenia žalovaného sťažovateľovi

Sťažovateľ namieta, že krajský súd dospel k záveru o nedôvodnosti jeho odvolania aj na základe vyjadrenia žalovaného k odvolaniu sťažovateľa. Za tohto stavu bolo

povinnosťou krajského súdu takéto vyjadrenie sťažovateľovi doručiť, lebo inak by došlo k odňatiu možnosti sťažovateľa konať pred súdom.

Podľa názoru najvyššieho súdu vyjadreného v dovolacom uznesení z obsahu spisu je preukázané, že vyjadrenie žalovaného k odvolaniu sťažovateľa nebolo sťažovateľovi doručené. Krajský súd síce poukázal na vyjadrenie žalovaného k odvolaniu sťažovateľa, avšak nie je možné prisvedčiť tvrdeniu sťažovateľa, že toto vyjadrenie žalovaného bral do základu svojho záveru o nedôvodnosti odvolania sťažovateľa. K tomu z pohľadu najvyššieho súdu treba dodať, že argumentáciu uvedenú vo vyjadrení uplatňoval žalovaný počas celého konania. Neplatnosť právnych úkonov namietol sťažovateľ iba v odvolaní, dovedy to sporné nebolo. Sťažovateľ neuplatňoval ako odvolací dôvod skutočnosti uvedené v § 205a Občianskeho súdneho poriadku. Z toho je zrejmé, že v dovolacom konaní nebola porušená zásada kontradiktórnosti konania nedoručením vyjadrenia žalovaného sťažovateľovi.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vyplýva, že princíp rovnosti zbraní ako jeden z prvkov širšieho princípu spravodlivého konania

vyžaduje, aby každému účastníkovi bola daná primeraná možnosť predniesť svoj prípad za podmienok, ktoré ho neumiestnia do zjavnej nevýhody voči jeho protistrane. Okrem tejto požiadavky zahŕňa koncepcia spravodlivého konania právo na kontradiktórne konanie, podľa ktorého účastníci musia mať možnosť nielen byť oboznámení s dôkazmi potrebnými na to, aby ich návrh bol úspešný, ale taktiež musia mať vedomosť o všetkých predložených dôkazoch a stanoviskách a vyjadriť sa k nim na účely ovplyvnenia rozhodnutia súdu. Napokon je podstatné, že konkrétny dopad nedoručeného stanoviska na rozhodnutie súdu je iba málo dôležitý, pretože je na účastníkoch konania, aby posúdili, či sa budú, alebo nebudú k dokumentu vyjadrovať. Výnimkou je iba situácia, keď by udelenie takýchto práv a možností nemalo žiaden vplyv na výsledok konania, lebo prijatý právny prístup nebol predmetom diskusie (napr. Ringier Axel Springer Slovakia, a. s., proti Slovenskej republike, I. ÚS 230/03, II. ÚS 249/2012).

Spomínanou výnimkou by mohla byť napr. situácia, keby dovolanie bolo odmietnuté ako oneskorene podané, teda najvyšší súd by sa meritom dovolania vôbec nezaoberal (II. ÚS 249/2012).

Treba považovať za nesporné, že žalovaný podal na odvolanie sťažovateľa vyjadrenie, ktoré nebolo sťažovateľovi okresným súdom, ale ani krajským súdom doručené.

Z citovaného zásadného právneho názoru ESLP celkom nepochybne vyplýva, že nedoručením vyjadrenia žalovaného sťažovateľovi došlo k zásahu do práva sťažovateľa na kontradiktórne konanie a na zachovanie princípu rovnosti zbraní podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Pre posúdenie tejto otázky sa nejaví ako podstatné, či podľa názoru najvyššieho súdu obsahovalo vyjadrenie žalovaného niečo nové, resp. bolo iba opakovaním stanovísk už predtým prednášaných, a či sa pre meritórne posúdenie veci javil obsah vyjadrenia ako relevantný, resp. významný. Bolo totiž vecou sťažovateľa, ako by sa postavil k tvrdeniam žalovaného uvedeným v jeho vyjadrení na odvolanie.

Možno konštatovať, že už dosiaľ uvedenými skutočnosťami došlo k porušeniu práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie v súvislosti s právom na rovnosť zbraní a na kontradiktórne súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

Neinformovanie sťažovateľa o zmene v osobe zákonného sudcu a o dôvode tejto zmeny

Sťažovateľ v dovolaní jednak namietal, že na okresnom súde nekonal zákonný sudca, ale aj to, že okresný súd sťažovateľa neupozornil na zmenu v osobe zákonného sudcu, ale ani na dôvod tejto zmeny, čím ho pripravil o právo vyjadriť sa k zmene v osobe zákonného sudcu, resp. vyjadriť sa k osobe novokonajúcej sudkyne, vrátane prípadnej námietky jej zaujatosti.

Najvyšší súd v dovolacom uznesení konštatoval, že vo veci konala zákonná sudkyňa, no k ďalšej časti námietky (neinformovaní sťažovateľa o zmene v osobe zákonného sudcu) nezaujal žiadne stanovisko. Vo vyjadrení ústavnému súdu najvyšší súd uvádza, že okresný súd nebol povinný sťažovateľa informovať, pričom tento mal všetky možnosti zisťovania, či vo veci koná zákonný sudca.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na ustálenú judikatúru, podľa ktorej sa nevyžaduje, aby na každý argument účastníka, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ale ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko, Georgiadis c. Grécko, II. ÚS 67/2013).

Podľa názoru ústavného súdu nároky kladené na odôvodnenie dovolacieho rozhodnutia najvyššieho súdu v prípadoch dovolania, prípustnosť ktorého sa opiera o ustanovenie § 237 Občianskeho súdneho poriadku, treba vykladať tak, že v odôvodnení rozhodnutia je nevyhnutné zaujať stanovisko ku všetkým tvrdeným okolnostiam zakladajúcim podľa názoru dovolateľa prípustnosť dovolania. Bez vysporiadania sa so všetkými tvrdenými okolnosťami nemôže byť v takomto prípade splnená požiadavka, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná špecifická odpoveď na každý argument významný pre rozhodnutie.

Uvedený zásadný záver je navyše zvýraznený tým, že v prípadoch dovolania prípustného podľa § 237 Občianskeho súdneho poriadku je prípustnosť dovolania vlastne

totožná s odôvodnením dovolania podľa § 241 ods. 2 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého dovolanie možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237. Prípustnosť dovolania a odôvodnenie dovolania v prípadoch dovolania podľa § 237 Občianskeho súdneho poriadku teda splývajú. Za ďalší argument treba považovať to, že na vady konania uvedené v § 237 Občianskeho súdneho poriadku je dovolací súd povinný prihliadať ex officio, teda bez ohľadu na to, či boli takéto vady v dovolaní uplatnené (§ 242 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). Ak je dovolací súd povinný na takéto vady prihliadať z moci úradnej, potom a fortiori je jeho povinnosťou prihliadať na ne (vysporiadať sa s nimi) na základe námietky účastníka konania.

Možno konštatovať, že druhá časť námietky sťažovateľa ušla pozornosti najvyššieho súdu, pričom dodatočná argumentácia v konaní vedenom ústavným súdom nemôže z ústavnoprávneho pohľadu postačovať, keďže nejde o názor dovolacieho senátu vyslovený v rámci kontradiktórneho dovolacieho konania (II. ÚS 427/2013).

Neumožnenie využiť právo na záverečné zhrnutie návrhov a na vyjadrenie sa k dokazovaniu a právnej stránke veci

Sťažovateľ tvrdí, že na pojednávaní okresného súdu 15. októbra 2010 mu nebolo umožnené (nebol vyzvaný) využiť právo na záverečné zhrnutie návrhov a vyjadrenie sa k dokazovaniu a právnej stránke veci v zmysle § 118 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku. S tým súvisí aj tvrdenie, podľa ktorého sťažovateľ neplatnosť právnych úkonov nemohol namietat' skôr ako v odvolacom konaní, pretože na predposlednom pojednávaní okresného súdu dostali účastníci možnosť ustáliť výšku ušlého zisku dohodou, potom bez pojednávania nasledovalo ustanovenie znalca, podanie znaleckého posudku a posledné pojednávanie, na ktorom bola sťažovateľovi odopretá možnosť vyjadriť sa ku skutkovým a právnym otázkam.

Dovolacie uznesenie sa touto námietkou nijako nezaobrá a najvyšší súd vo svojom stanovisku v konaní vedenom ústavným súdom sa k nej nevedel vyjadriť, keďže nemal k dispozícii spis.

I tu treba dospieť k záveru, že najvyšší súd sa uplatnenou dovolacou námietkou nezaoberal.

Vykonanie znaleckého dokazovania na preukázanie skutočnosti, ktorá nebola medzi účastníkmi sporná

Okresný súd vykonal znalecké dokazovanie na preukázanie skutočnosti, ktorá nebola medzi účastníkmi sporná, pretože títo ešte 21. októbra 1996 dospeli k písomnej dohode o výške zisku, a to výslovne s tým, že nepovažujú za nutné prizvať do konania súdneho znalca.

Ani s touto námietkou sa najvyšší súd nevysporiadal. Nezaujal k nej stanovisko ani vo vyjadrení podanom ústavnému súdu.

Z pohľadu ústavného súdu je potrebné poznamenať, že predovšetkým bolo vhodné zaujať stanovisko k tej zásadnej otázke, či tvrdené pochybenie spadá do skutkovej podstaty odňatia možnosti konať pred súdom.

Nesprávny postup pri ustanovení znalca

Pochybenie okresného súdu nespočívalo podľa sťažovateľa len v zbytočnosti nariadenia znaleckého dokazovania, ale aj v postupe pri ustanovení znalca, ktorým mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Za znalca totiž bola ustanovená právnická osoba bez splnenia požiadaviek vyplývajúcich z ustanovenia § 127 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (absentovalo meno konkrétnej fyzickej osoby, ktorá by mala posudok podať, čím sťažovateľ stratil možnosť vyjadriť sa k osobe znalca, ale tiež k ustanoveniu znalca došlo bez predchádzajúceho výsluchu účastníkov). Tento postup sťažovateľ označil v dovolaní tak za vadu konania majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ako aj za odňatie možnosti konať pred súdom.

Najvyšší súd sa námietkou nezaoberal, pričom vo svojom vyjadrení v konaní vedenom ústavným súdom s poukazom na niektoré ustanovenia zákona dospel k záveru, že postup okresného súdu bol v súlade so zákonom.

I tu platí, že absencia stanoviska k uplatnenej námietke v uznesení najvyššieho súdu nemôže byť ústavne konformným spôsobom nahradená doplnením argumentácie najvyšším súdom v rámci konania vedeného ústavným súdom.

Nevykonanie dôkazu znaleckým posudkom

Sťažovateľ v dovolaní ďalej namietal, že znalecký posudok nebol vykonaný procesne konformným spôsobom. Po vypracovaní znaleckého posudku sa uskutočnilo na okresnom súde pojednávanie 15. októbra 2010, keď bolo rozhodnuté aj o veci samej, avšak dôkaz znaleckým posudkom nebol vykonaný. Došlo totiž iba k oboznámeniu sa s obsahom spisu a ku konštatovaniu, že jeho obsahom je aj znalecký posudok. Znalec navyše nebol napriek zákonnej požiadavke vypočutý, pričom všeobecné sudy nijako neodôvodnili, prečo k výsluchu nedošlo. Vzatie znaleckého posudku do základu rozhodnutia považoval sťažovateľ za týchto podmienok v dovolaní za vadu majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Treba konštatovať, že na rozdiel od dovolacieho uznesenia, ktoré sa námietkou vôbec nezaoberalo, najvyšší súd vo vyjadrení podanom ústavnému súdu uvádza, že znalecký posudok bol vykonaný oboznámením sa s jeho obsahom, teda v súlade s ustanovením § 129 Občianskeho súdneho poriadku.

Ústavný súd poukazuje na svoje stanovisko k predchádzajúcej námietke.

Ignorovanie dohody o určení výšky sumy ušlého zisku

Okresný súd, ale ani krajský súd podľa sťažovateľa nevysvetlili, ako bolo vyhodnotené dokazovanie v súvislosti so vzájomnou korešpondenciou medzi účastníkmi konania, ale najmä „Zápisnica z rokovania zo dňa 21. 10. 1996“, ktorou došlo k dohode o určení výšky sumy ušlého zisku ešte pred nariadením znaleckého dokazovania. V tejto súvislosti nie je zrejmé, akými úvahami sa riadil okresný súd, keď dospel k potrebe nariadiť znalecké dokazovanie na určenie výšky ušlého zisku. Namietal tiež neakceptovanie účastníkmi dohodnutej metodiky pre výpočet finančného vysporiadania podľa

odsúhlaseného vzorca a odmietnutie aplikovať všeobecný princíp, podľa ktorého pri zmluvných formuláciách, ktoré možno rôzne vykladať, je spravodlivé vykladať ich v neprospech toho, kto ich do zmluvy vložil.

Treba konštatovať, že ani s touto dovolacou námietkou sa najvyšší súd konkrétne nevysporiadal a nezaujal k nej stanovisko ani vo vyjadrení ústavnému súdu.

Ďalšie námietky

Sťažovateľ v podanej sťažnosti uplatnil ešte ďalšie štyri námietky, ktoré neuplatnil v dovolaní.

Predovšetkým tvrdil, že právoplatným rozsudkom mu bola uložená povinnosť zaplatiť určitú sumu žalovanému, a to aj napriek tomu, že žalovaný započítal proti pohľadávke sťažovateľa menej, než bola suma uplatnená sťažovateľom.

Ďalej namietal zmenu právneho posúdenia veci z vydania bezdôvodného obohatenia na náhradu ušlého zisku (náhradu škody) v odvolacom konaní, na čo sťažovateľ nemal možnosť reagovať.

Potom vytýkal, že ustálená výška ušlého zisku žalovaného je odlišná tak od sumy vyplývajúcej zo znaleckého posudku, ako aj od sumy vyplývajúcej z dohody z 21. októbra 1996.

Napokon vyslovil nespokojnosť s tým, že žalovanému bola priznaná vyššia suma, než aká by mu patrila, keby lízingová zmluva riadne dobehla.

Podľa názoru ústavného súdu spoločným menovateľom všetkých týchto štyroch námietok je to, že hoci ich sťažovateľ uplatnil v konaní vedenom ústavným súdom, v dovolacom konaní na ne nepoukazoval, a to aj napriek tomu, že aj tieto štyri námietky považuje v sťažnosti podanej ústavnému súdu za taký postup všeobecných súdov, ktorým mu bola ako účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom. Inými slovami, zo sťažnostných tvrdení sťažovateľa je zrejmé, že tieto námietky vníma ako také, ktoré by zakladali prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku. V rozpore s tým však námietky v dovolaní neuplatnil.

V daných súvislostiach možno urobiť záver, že najvyšší súd v uvedenom smere nijako nepochybil, pretože v rámci dovolacieho konania nemal dôvod reagovať na také námietky, ktoré neboli v dovolaní uplatnené.

V závere je potrebné vysloviť, že popri nedoručení vyjadrenia žalovaného sťažovateľovi (čo treba považovať za porušenie práva na rovnosť zbraní a na kontradiktórne súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako je to už konštatované) došlo k porušeniu práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj nedostatočným odôvodnením uznesenia najvyššieho súdu, a to čo sa týka námietok konkrétne už uvedených (bod 1 výroku nálezu).

Podľa § 56 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde, ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší.

Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

Vychádzajúc z citovaných ustanovení, ústavný súd zrušil uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obdo 33/2012 z 22. novembra 2012 a vec vrátil na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu).

Stalo sa tak aj napriek tomu, že sťažovateľ sa zrušenia uznesenia najvyššieho súdu a vrátenia veci na ďalšie konanie nedomáhal. Ústavný súd tak postupoval vzhľadom na už citované zákonné ustanovenia ex officio.

Najvyšší súd bude v ďalšom viazaný vysloveným právnym názorom ústavného súdu.

Sťažovateľ požadoval priznať náhradu trov právneho zastúpenia advokátom vo výške 297,44 €. Ústavný súd považoval za možné priznať sumu 275,94 €, a to za dva úkony právnych služieb v roku 2013 (prevzatie a príprava zastúpenia, sťažnosť) po 130,16 €, ako aj režijný paušál dvakrát po 7,81 €. Vychádzal pritom z ustanovenia § 11 ods. 2 advokátskej tarify (bod 3 výroku nálezu).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. júla 2014